

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**СИЛАБУС
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А 3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта**

Затверджено на засіданні кафедри початкової
освіти та освітніх інновацій

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація освітнього процесу в початковій школі
Викладач (-і)	проф. Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	+380506716106
E-mail викладача	inna.chervinska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням здобувачів вищої освіти.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<i>Предметом вивчення</i> навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу в початковій школі та їх практична реалізація в освітньому середовищі НУШ. Для реалізації окреслених завдань здобувачам вищої освіти репрезентовано низку інноваційних положень та інструментів навчання, які розкривають особливості організації освітнього процесу відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» та сприяють підвищенню ефективності конструювання освітнього середовища. Курс сприятиме здобувачам вищої освіти в оволодінні інноваційними технологіями навчання та сучасними мультимедійними ресурсами, що в комплексі забезпечують інформаційно-дидактичний супровід освітнього процесу.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретико-методологічними, організаційно-методичними та дидактичними засадами організації освітнього процесу в початковій школі в умовах НУШ. <i>Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є :</i> ✓ розкрити потенційні можливості освітнього процесу в освітньому середовищі Нової української школи; ✓ забезпечити всебічну підготовку майбутніх учителів початкових класів до ефективної організації освітнього процесу; ✓ сприяти опануванню майбутніми вчителями початкових класів основ компетентнісного підходу в освітньому процесі; ✓ формувати обізнаність здобувачів вищої освіти в галузі сучасних медіатехнологій та способів їх використання в освітньому процесі Нової української школи; ✓ увиразнити дидактичний потенціал педагогіки партнерства як основи організації взаємодії педагогів, учнів та батьків школярів; ✓ сформувати навички володіння інтегрованим підходом та принципами інтеграції змісту навчання; ✓ ознайомитись з особливостями організації тематичного навчання та формувального оцінювання здобувачів початкової освіти.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформативної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	---------------------	--------------------------

8	013 Початкова освіта	4	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Освітній процес у початковій школі як цілісна система. Психолого-педагогічні засади організації освітнього процесу в початковій школі в контексті вимог Концепції «Нова українська школа»		2	4	12
Тема 2. Інтегрований підхід в освітньому процесі початкової школи.		2	4	10
Тема 3. Компетентнісний підхід в організації освітнього процесу початкової школи.		2	4	12
Тема 4. Педагогіка партнерства як основа організації взаємодії педагогів, учнів та батьків в освітньому процесі закладу освіти.		2	2	10
Тема 5. Тематичне навчання здобувачів початкової освіти в новій українській школі.		2	2	10
Тема 6. Особливості оцінювання освітньої діяльності здобувачів початкової освіти.		2	2	6
ЗАГ.		12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. https://cutt.ly/yeXStrN9 Вид контролю – екзамен – 50 балів. Практичні заняття – 20 балів. Контрольна робота – 5 балів. Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25 балів. Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100 балів. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих тем (але не більше 10 балів) відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://cutt.ly/yeXStrN9
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота (тестові завдання) – 5 балів. Самостійна домашня робота (підготовка презентацій, підготовка словника педагогічних термінів) – 10 балів. ІНДЗ (міні-дослідження) – 10 балів. Творче завдання (есе) – 5 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 5 балів.
Умови допуску до	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску

підсумкового контролю	до екзамену враховуються навчальні досягнення здобувачів освіти (бали), набрані за виконання всіх видів робіт під час поточного контролю, а також бали за результати неформальної освіти. https://cutt.ly/QeXSxE0n
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.

Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjkej>; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdIpV>

Неформальна освіта: можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бондар В.І. Дидактика. К. : Либідь, 2005. 264 с.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. К. : Знання, 2008. 566 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка. К.: Академія, 2001. Р.5.5, 5.7, 5.8
4. Кузьмінський А.І. Технологія і техніка шкільного уроку: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 335 с.
5. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. К.: Знання, 2006. 311 с.
6. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка : завдання і ситуації :

Практикум. К.: Знання-Прес, 2003. 429 с.

7. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. / ред. Г. А.Теремко. 2-ге вид., стер. К.: Академвидав, 2012. 200 с.
8. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка. К.: ЦНЛ, 2005. 248 с.
9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. К.: КДНК, 2001. 686 с.
10. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа // Вибр. тв. в 5 –ти т.. Т. 4. К., 1977. С. 20.
11. Червінська І.Б. Дидактика: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Симфонія форте, 2014. 144 с.
https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bak_MC_013.pdf
12. Червінська І.Б. Навчально-методичний супровід самостійної роботи студентів з курсу «Дидактика»: Івано-Франківськ, Симфонія форте, Вид 2. 2023. 46 с.
13. Червінська І.Б. Педагогічна взаємодія вчителя та учня в освітньо-виховному середовищі гірської школи. *Педагогічний дискурс : зб. наук. праць* / гол. ред. І.М. Шоробура. Хмельницький: ХГПА, 2022. Вип. 13. С.394-399.
14. Червінська І. Б. Інтеграція медіадидактики в освітній простір Нової української школи. *Гірська школа Українських Карпат*. 2021. № 25. С. 21-26
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12251>
17. Chervinska I., Budnyk, O., Zozuliak-Sluchyk, R.& Modern digital distance learning technologies: challenges of future teacher training. *Revista Inclusiones*. Vol: 8 num. 1. (2021). pp. 41-53. *Індексовано наукометричною базою Web of Science*.
18. Червінська І.Б. Хімчук Л. Дидактичні аспекти формування «Образу – Я» сучасного вчителя та його компетентності з проєктування успішного професійного майбутнього. *Перспективи та інновації науки*. 2021. №5 (5). С. 627-643.
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/780>
DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5\(5\)-627-643](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5(5)-627-643)
19. Червінська І.Б., Хімчук Л.І. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до створення цифрового контенту для навчання молодших школярів. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наук. праць*. 2021. Вип. 2 (27). С. 14-21.
https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2021_2/2.pdf
DOI [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2021-2\(27\)-14-21](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2021-2(27)-14-21)
20. Червінська І. Б. Педагогіка: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ: СФ, 2017. 160 с.
21. Червінська І. Б. Технології організації освітнього процесу в початковій школі: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ, 2022. 96 с.
22. Червінська І.Б., Червінський А. І. Дистанційне навчання здобувачів шкільної освіти в умовах воєнного стану: реалії та перспективи розвитку. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Серія : Педагогічні науки. 2024. Випуск 26 (182). С.145-151.
23. Chervinska I. B., Ilychuk L. V. Theoretical understanding of the concept of "monitoring" in the system of quality assurance of higher education. *Mountain School of the Ukrainian Carpathians*. 2025. No. 32. P. 20-27.
<https://visnyk.chnpu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/615>
24. Щербань П. М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. К. : Вища школа, 2002. 215с.
25. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. К. : Либідь, 2003. 560 с.

Допоміжна:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-baza1.html>
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf

4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczya.pdf>
5. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п>.
6. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-п>.
7. Державний стандарт початкової освіти. (2018). URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>.
8. Закон України «Про вищу освіту». (2014). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>.
9. Закон України «Про інноваційну діяльність». 2004. №5. С.4–9. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
10. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://cutt.ly/QeXSxE0n>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/omcveh>
3. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik Kyiv : TOB «Vydavnychij dim «Plejady», 2017. 360 s. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники). <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. <http://lib.pnu.edu.ua/>
4. Онлайн-платформа для навчання EdEra: <https://study.ed-era.com/uk>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Інна ЧЕРВІНСЬКА